

En rådgiver er sitert i rapporten. Rådgiverne ba bøndene kreve avtale.

«Men bøndene ville ikke, for de var så redde for å miste leiejorda si. Mange har aversjon mot å underskrive kontrakt, for de er redd for at bøndene skal opparbeide seg hevd», fortalte rådgiveren.

– Det sier noe om hvor lav kunnskap det er om lovverket. Man kan jo ikke opparbeide deg hevd om du har leiekontrakt. Det er heller motsatt. Men det var mange som snakket om dette, forteller Eldby.

Stabell Daling kjenner igjen argumentasjonen.

– Dette er ei myte som er seiglivet, men som på in-

«Virkeligheten er at etter ti år er utleier fri til å leie ut til hvem som helst»

Erlend Stabell Daling

gen måte har rot i virkeligheten, sier han.

Det er også flere grunner til at grunneiere ikke ønsker langvarige kontrakter.

– Den andre grunnen er at de ikke vet når de kommer til å selge eiendommen, og derfor ikke ønsker å ha forpliktelser knyttet til eiendommen. Den tredje er at de ønsker å ha herredømme over eiendommen, og kunne kvitte seg med leietageren, sier Stabell Daling.

Tvangsgebyr

Nå trenger utleier en oppstramming, mener han, slik at de inngår skriftlige kontrakter på minst ti år.

– Det framgår av jordlovens paragraf 8 at plikten ligger på utleier alene. Kommunene kan pålegge utleier å inngå skriftlig kontrakt i ti år. Om utleier ikke gjør det, kan han få tvangsgebyr. Kommunene og Fylkesmannen har plikt til å følge med og iverksette tiltak, sier advokat Erlend Stabell Daling. ■

Alta og Tana leverer melka

70 prosent av melkeproduksjonen i Finnmark er samlet i to kommuner, Alta og Tana.

LANDBRUK I FINNMARK

Tekst: Linda Sunde

Melkeproduksjon er den viktigste landbruksproduksjonen i det nordligste fylket vårt, og det er 97 bruk med melkekyr i Finnmark.

Men i motsetning til fylkets nest viktigste produksjon, sau, er melkeproduksjonen konsentrert. Hele 70 prosent av melkeproduksjonen foregår i de to kommunene Alta og Tana.

– Dette er gode jordbruksområder, og det er der de to anlegga til Tine har ligget. De to tingene har sammen gjort at melkeproduksjonen har vært sterk der. Det er også veldig bra produksjonsmiljøer, forklarer Hanne Eldby i AgriAnalyse.

Hun har nylig har skrevet en rapport om landbruket i Finnmark.

Ingen vil slutte

Vegard Hykkerud er melkeprodusent i Alta. Han setter stor pris på det faglige miljøet i kommunen.

– Det betyr veldig mye, sier han.

– Det er kjempeviktig at man har noen kolleger å samarbeide med, om kunnskap og utstyr. Når man har et sånt positivt miljø som vi har her, er det mye lettere å drive om det butter litt imot. Vi pusher hverandre på en positiv måte, forteller Hykkerud.

I undersøkelsen Eldby gjennomførte i Finnmark, svarte ingen av melkebøndene at de hadde tenkt å redusere eller avvikle melkeproduksjonen.

46 prosent hadde planer om å øke produksjonen.

Press på areal

Finnmark har fått økt melkeknoten tre ganger, med til sammen tre millioner liter melk.

Bøndene i Alta og Tana har vært mest på hugget for å få tak i de ekstra kvotene, forteller Eldby.

– Men de må ha forgrunnlag til det. Det betyr at det er grenser for hvor mye mer melkeproduksjonen kan vokse i de kommunene, sier hun.

Det har nemlig blitt sterkt press på arealene i disse kommunene. Mange av bøndene i undersøkelsen mener det er vanskelig å få leid mer areal.

Dermed snur de seg mot nydyrking.

– Jeg har nydyrket jord hvert eneste år. Jord som jeg leier har blitt omdisponert til industri og bolig. Jeg er veldig takknemlig for det arealet jeg har. Men jeg kjenner presset. Derfor må vi holde trykket oppe på nydyrkinga, sier Vegard Hykkerud.

23 prosent brakk

Ser man på fylket under ett, ligger derimot over halvparten av alle landbrukseiendommene brakk. De utgjør 23 prosent av all jordbruksjord i Finnmark.

5,6 eiendommer er ute av drift for hvert gjenværende aktive gårdsbruk. Det er det høyeste antall i landet.

Finnmark har også de lengste avstandene mellom driftssenteret og landbrukseiendommene bruket driver.

I 2017 var det 295 aktive gårdsbruk igjen i Finnmark. Det var jordbruksdrift i 15 av 19 kommuner. ■

Over 70 år på det norske markedet!

Lilleseth Kjetting

www.kunngrafisk.no

AGGRESIVT GREP | BEST SLITESTYRKE | UNIK PASSFORM

Be din forhandler om et godt tilbud i dag!

EasyOn 7mm U-brodd
5,7-7mm firkantkjetting med U-brodd/ flatbrodd gripeelemnet.

Nyhet!
EasyOn 9 mm
firkantkjetting med U-brodd gripeelement.

Tlf.: 62 96 70 40 | firmapost@lilleseth.no | www.lilleseth.no